

METODİKA

Ülkər Xanlarova

Azərbaycan Dillər Universiteti

10.30546/2518-752X.2.507.080

İNGİLİS DİLİNDƏ QADIN VƏ KİŞİ CİNSİNİN DÜZGÜN İFADƏ EDİLMƏSİNİN TƏDRİSİ YOLLARI

Açar sözlər: *cins kateqoriyası, qadın cinsi şəkilçiləri, gender əsaslı stereotiplər, gender-neytral sözlər.*

Keywords: *category of gender, feminine suffixes, gender stereotypes, gender-neutral words.*

Ключевые слова: *категория рода, суффиксы феминизации, гендерные стереотипы, гендерно-нейтральные слова.*

Giriş. Müasir dövrdə ingilis dilində cins kateqoriyası mövcud olmasa da, bəzi cins bildirən söz və şəkilçilər vardır. Üçüncü şəxsin təkində şəxs əvəzlilikləri *he* (o kişi cinsi), *she* (o – qadın cinsi), *it* (o – orta cins) deyə üç cinsə görə səciyyə-lənir. Bundan başqa, ingilis dilində cins bildirən sözlər vardır və onlar aşağıdakı üç kateqoriyaya bölünür: kişi cinsi bildirən, qadın cinsi bildirən və cins bildirmə-yən sözlər. Bəzi sözlərin hansı kateqoriyaya aid olması bioloji cinsə əsasən müəy-yən olunur. Məsələn, *boy* (oğlan), *girl* (qız), *man* (kişi), *woman* (qadın) sözlərinin hər biri hansı cinsi ifadə edirsə, o kateqoriyaya da aiddir. İkinci qrup sözlər qo-humluq əlaqələrindən törəyən sözlərdir ki, bunlara da *husband* (ər), *wife* (arvad), *uncle* (əmi, dayı), *aunt* (xala, bibi) kimi sözlər aiddir. Növbəti sırada gələnlər *Mrs.* (xanım – aileli qadın), *Ms.* (xanım – subay qız), *Mr.*, *Sir* (cənab) kimi müraciət formalarıdır. Nəhayət, *-ess*, *-ette*, *-ine*, *-man*, *-woman* kimi şəkilçilərlə bitən sözlər də cins bildirir (məs., *actress* – aktrisa, *teacheress* – qadın müəllim, *fireman* – kişi yanğınsöndürən, *hero-heroine*, *policewoman* – qadın polis və s.). Bəzi qadın adla-rı *-a* şəkilçisi ilə bitir (*Samantha*, *Victoria* və s.) və bu da qadın cinsinin göstəricidir.

Bəzən insana aid xüsusiyyətlər cansızlara aid edilir və cins ilə bağlı meta-foralar meydana gəlir. Məsələn, qida adları bildirən sözlərdən *cheesecake* (cizkeyk) cazibədar qadına bənzədilərək qadın cinsinə aid edilir. *Cherry* (albalı) və *bush* (kol) kimi nümunələr də qadın gözəlliyi ilə əlaqələndirilərək qadın cinsi hesab edilir. Qida vasitələrindən *beef* (mal əti) güclü və yaraşıqlı kişi, heyvanlar-dan *ape* (meymun) hündür və güclü kişiləri təmsil edir.

Cinsi ayrışeçkilik məsələsinin tez-tez gündəmə gəldiyi zamanda cins bildi-rən sözlərin istifadəsini məhdudlaşdırmağa meyl edilir. *Fireman* (kişi yanğınsön-

dürən), *chairman* (kişi sədr), *spokesman* (kişi sözçü) kimi sözlərin istifadəsinin yalnız kişi cinsi üçün münasib olması sanki bu sənətin təkcə kişilər tərəfindən seçilə bilməsi anlamına gəlir. Ona görə də, bu sözlərin cins bildirməyən sinonimlərindən istifadə olunması daha məqsədəuyğun hesab olunur. Məsələn, *chairman* (kişi sədr) əvəzinə *chair* (sədr), *steward/stewardess* (stüard/stüardessa) yerinə *flight attendant* (təyyarə xidmətçisi), *spokesman* (kişi sözçü) əvəzinə *spokesperson* (sözçü) sözlərini işlətmək daha düzgün hesab edilir. Qız və ya oğlan olduğunu bilmədiyimiz körpə uşaqlardan danışarkən onlara *he* (o-kişi cinsi) və ya *she* (o-qadın cinsi) deyil, *kişi* və ya *qadın* cinsi ifadə etməyən *it* əvəzliyi ilə xitab edilməsi də neytral mövqedə durmağa kömək edir.

Cinsi bərabərliyin təbliğ olunduğu bir dövrdə *fireman* – *fire-fighter* (kişi yanğınsöndürən – yanğınsöndürən); *policeman/policewoman* – *police officer* (kişi polis/qadın polis – polis işçisi); *headmaster/headmistress* – *headteacher/head* (kişi direktor/qadın direktor – direktor); *waiter/waitress* – *server* (kişi ofisiant/qadın ofisiant – ofisiant); *manpower* – *workers, staff* (işçi qüvvəsi (buradakı *man* sözü *kişi* deməkdir və işçi qüvvəsinin sanki yalnız kişilərdən ibarət olmasına dəlalət edir – işçilər) kimi nümunələrdə müşahidə olunduğu kimi açıq-aydın cins bildirən sözlərin neytral sözlərlə əvəz olunmasına üstünlük verilir.

Bu cür neytrallıq təkcə isimlərə xas xüsusiyyət olmayıb sifətlərdə də müşahidə olunur. Məsələn, *brotherly* (qardaşcasına, mehriban) sifətindəki *brother* sözü qardaş demək olub kişi cinsinə aiddir. Onun yerinə *kind* (mehriban) sözünün işlədilməsi neytrallığın qorunmasına töhfə vermişdir. Bundan başqa, *qardaşlıq* kimi tərcümə edilən *brotherhood* mücərrəd ismi *fellowship* (*dostluq, yoldaşlıq*) sözü ilə əvəz edilməkdədir.

Yazıda eyni anda hər iki cinsə istinad edilməsi (*s*)*he, he/she, him/her* və ya *his/her* şəklində də ifadə edilir. Rəsmi nitqdə bu prinsip *he or she, his or her* deyərək qorunur. Müasir dövr üçün xarakterik olan digər üsul *he* (o-kişi c.)/*she* (qadın c.) əvəzliliklərinin *they* (onlar) ilə əvəz olunmasıdır. Məs., “Every employee must show his identity card” əvəzinə “Every employee must show their identity card on entering the office” variantına üstünlük verilir. Müasir dövrün tələblərinə görə, *they* əvəzliyindən istifadə edilməsi daha məqsədəuyğundur, çünki hər iki cinsə xitabən işlədilir, lakin birinci cümlədəki *his* əvəzliyinin əslində kişi cinsini ifadə etməsinə baxmayaraq hər kəsə aid edilməsi cinsi ayrışdırıcılıq əlaməti kimi qəbul edilir. Bu hal yalnız *they* əvəzliyinə aid olmaqla qalmır, cümlənin məqsədindən asılı olaraq, *their, theirs* yiyəlik əvəzlilikləri, *them* obyekt əvəzliyi, *themselves* qayıdış əvəzliyindən də bütün cinsləri ifadə etmək üçün istifadə edilir.

Cins kateqoriyasının mövcud olduğu dillərdən biri olan rus dili qadın cinsi düzəldən şəkilçilər baxımından zəngin olsa da, ingilis dilində bu şəkilçilərin sayı azdır. Bu məqsədlə istifadə olunan ən məhsuldar şəkilçi *-ess-dir, -ine, -euse, -enne, -ette* kimi şəkilçilər isə fransız dilindən alınmadır.

Bəzi mənbələrə əsasən, Amerikan cəmiyyətində birmənalı şəkildə aktrisalara *actress* deyilsə də, bu sənətin sahibi olan bir çox qadınlar onlara *actor* (*aktyor*) deyilməsinə üstünlük verirlər. Nümunələrdən *enchantress* (*sehrbaz, cadugər, ədəbiyyatda cəlbedici qadın*), *heiress* (*qadın varis*) əsasən publisistik üslubda işlənir. Ev sahibəsi mənasında *hostess* işlənsə də, televiziya və radio aparıcısı mənasında qadınlara *host* deyərək müraciət edilir. *Danseuse* (*balerina*), *masseuse* (*xanım massa-*

jist), *bankeress* (xanım bankir), *aviatress* (qadın pilot) kimi sözlər artıq dildə aktuallığını itirmiş və işlənmeməkdədir. *Authoress* (qadın müəllif) və *poetess* (şairə) sözlərindəki -ess şəkilçisi isə köhnəlmiş sayılır.

Bundan başqa, sözlərə şəkilçi əvəzinə başqa bir söz əlavə etməklə də qadın cinsini ifadə etmək mümkündür. Bəzi sözlərə *she*, *female*, *lady*, *woman*, *girl* kimi qadın, qız, xanım mənasını verən sözlər əlavə edərək suppletivizm yolu ilə *she-cousin* (xalaqızı, bibiqızı, əmiqızı, dayıqızı) və ya analitik yol ilə *woman doctor* (qadın həkim) kimi qadın cins bildirən sözlər yaratmaq mümkündür.

Bəzi dillərdə cansız varlıqların da cinsi vardır. Bu, bəzən müəyyən şəkilçilərlə müəyyən olunsun da, bəzən heç bir qanunauyğunluğa əsaslanmır. İngilis dilində də bəzən cansız varlıqlar konkret bir cinsə aid edilir. Məsələn, gəmi, kilsə və ölkələr qadın cinsindədir. Gəmi sözünün qadın cinsi kateqoriyasına aid edilməsi dənizçilik mədəniyyətində uzun müddətdir mövcuddur. Bu, qadınların daim qoruyucu, yol göstərən olması kimi xüsusiyyətlərinin gəmi üzərinə köçürülməsi ilə bağlı olub, metaforik mənə daşıyır. Məs., “*I travelled from England to New York on the Queen Elizabeth; she (the Queen Elizabeth) is a great ship.*” cümləsində gəmiyə *she* (o – qadın cinsi) formasında xitab edilmişdir. Başqa bir nümunədə “*I love my car. She (the car) is my greatest passion*” deyərək maşından qadın cinsi kimi bəhs edilmişdir. “*France is popular with her (France's) neighbours at the moment*” nümunəsində isə Fransa qadın cinsi kimi təsvir edilmişdir. Bu kimi əlamətlər köhnə ingilis dilindən qalma ənənələrdir.

Fireman, *policeman*, *barman* (kişi yanğınsöndürən, kişi polis, barmen) kimi sözlərin onların qadın alternativlərindən daha aktual olması əvvəllər bu sənət sahiblərinin əsasən kişi olması ilə bağlıdır. Kişi və qadınlara biçilmiş sosial rollar nəticəsində ingiliscə əslində heç bir cins bildirməyən *doctor* (həkim), *professor* (professor), *surgeon* (cərrah) sözləri daha çox kişiləri nəzərdə tutur və *lady doctor* (qadın həkim), *woman professor* (qadın professor) kimi sözlərdən istifadə edərək sənət sahibinin cinsiyyətini vurğulamaq zərurəti yaranır. Eyni məsələ sənət qadınların seçdiyi sənət sahələrinə kişilər yiyələndikdə də baş verir və *male nurse* (tibb qardaşı), *male babysitter* (kişi dayə) kimi sözlərdə öz ifadəsini tapır.

Bütün bu araşdırmalar ingilis dilindəki cins əlamətləri haqda hərtərəfli bilik əldə etməyə imkan verir. Əldə edilmiş məlumatın geniş olması bu bilikləri tələbələrə aşılayan müəllimlər üçün çox faydalıdır, çünki mövzuya hakim olmaqla onlar səmərəli metod və tapşırıqlar seçə və dərslərdə tətbiq edə bilərlər.

Cins mövzusunun tədris olunmasına həsr edilmiş bir dərs nümunəsinə nəzər salaq. Əvvəlcə, tələbələrə *pilot* (pilot) və *flight attendant* (təyyarə xidmətçisi) sözlərini təsvir etmələri, fikirlərini söyləmələri və ya onların şəkillərini çəkmələri tapşırılır. Sonra onlara belə bir qısa əyləncəli hekayə danışılır:

“Sandra, an airline pilot with years of experience, was preparing for her flight while chatting with Mike, a flight attendant who had just joined the crew. Some of the passengers were surprised to see Sandra confidently taking control of the cockpit, while Mike, with a warm smile, provided the safety instructions.”

“İlərin təcrübəsinə malik pilot Sandra təyyarə heyətinə yenidən qoşulmuş stüard Mayk ilə danışır və uçuşa hazırlaşır. Mayk üzündə səmimi bir təbəssüm ilə təhlükəsizlik qaydalarını izah edərkən Sandranın özündən əmin şəkildə təyyarənin idarəsini ələ alması sənişinlərin bəzilərini təəccüblənmişdi.”

Növbəti mərhələdə tələbələr ilkin ideyaları ilə hekayədəki informasiyanı müqayisə edir və fikirlərini əsaslandırırlar. Bundan sonra, onlara bir video göstərilir. Videoda 66 nəfər aşağı sinif şagirdlərinə yangınsöndürən, cərrah və qırıcı təyyarə pilotu çəkmək həvalə edilir və onlardan 61 nəfəri bu sənət sahiblərini kişi – cinsi qismində təsvir edir. Bundan sonra, sinfə müvafiq iş formasında üç qadın daxil olur. Onlardan biri yangınsöndürən, ikincisi cərrah, üçüncüsü isə qırıcı təyyarə pilotudur. Bu, uşaqlarda gender stereotiplərinin erkən yaşda formalaşmasını sübuta yetirir.

Gender-Neutral Language Quiz

- Which of the following terms is considered gender-neutral?
a) chair or chairperson (= a person in charge of a meeting)
b) policewoman
c) fireman
- What are accepted gender-neutral alternatives to the word *mankind*?
a) men and women
b) human beings or humanity
c) people
- Servers* is a gender-neutral job title for
a) waiters and waitresses
b) salespeople
c) stewards and stewardesses
- What is a gender-neutral alternative to *grandmother* or *grandfather*?
a) grandparent
b) grandma and grandpa
c) granny
- Which job title is gender-neutral?
a) stewardess
b) actress
c) flight attendant

Şəkil 1.

Bu üsulla yeni sözlər tədris edilir. Ardınca, onların düzgün tələffüzü üzərində işlənir və sonra şəkil 2-dəki tapşırıqda tələbələr artıq özləri neytral sinonimlər düşünüb tapırlar.

Some Tips for Housewives

Being a housewife and mother can be a daunting task, but here are some simple tips to help make your life easier.

Firstly, make sure to prioritize your household chores. A daily routine can help keep your home tidy and organized. Ensure dinner is prepared on time. This shows you've been thinking about your husband and care about his needs. Let him speak first and listen to him.

But don't forget to take care of yourself. Being a wife and mother can be physically and emotionally exhausting, so make sure to take some time for yourself each day.

Last, don't be too hard on yourself. Being a housewife is a noble profession. Remember that every wife is doing her best to support her hard-working husband, and that's something to be proud of.

Şəkil 3.

Tələbələrə bu cür stereotiplərin formalaşmasında dilin böyük rol oynadığı izah olunur və onlara cins bildir-məyənlər sözlər barədə məlumat verilir. Bundan sonra, qısa formada təqdim edilmiş şəkil 1-dəki tapşırıq verilir.

Make these job titles gender-neutral (the first one has been done as an example):

- policeman – police officer
- fireman –
- stewardess –
- mailman –
- congressman –

Şəkil 2.

Dərs şəkil 3-dəki mətnin içindəki cins bildirən sözləri onların neytral sinonimləri ilə əvəz edərək yenidən yazmaqla davam edir.

Yeni biliklərin təcrübəyə tətbiq edilməsi üçün tələbələrə yaradıcı yazı tapşırığı verilir. Onlar bildikləri bir nağılı götürür, orada stereotiplərdən irəli gələn fikirləri dəyişir, sözləri gender-neytral sözlərlə əvəz edir və ya eyni qaydalara əməl edərək özlərindən yeni bir nağıl uydurur.

Leksik səviyyədə cins bildirən sözlərin tədris edilməsi üçün üsullardan biri də tələbələrə cədvəl təqdim etməkdir. Cədvəl qadın cinsi və kişi cinsi adlı iki sütundan ibarətdir. Kişi cinsində olan isimlər cədvəldə alt-alta verilmiş, tələbələr isə qutunun içində onlara təqdim olunmuş qadın cinsinə aid sözləri cədvəldəki sözlərin qarşısına yazmalıdırlar. Sözləri bu şəkildə öyrəndikdən sonra, yeni sözlər müzakirə olunur və onların tələffüzü məşq edilir. Bundan sonra, dərs danışiq tapşırığı ilə davam edir. Məsələn, yeni sözlər şəkil formasında təqdim olunur və tələbələr həmin sözlərdən istifadə edərək şəkilləri təsvir edir. Bundan başqa, tələbələri cütlərə ayıraraq ssenari təqdim etməklə yeni sözlərin istifadəsini zəruri edəcək rol oyunlarını təşkil edilə bilər.

Şəkilçili üsul ilə düzələn qadın və kişi cinsi ifadə edən isimləri tələbələrə tədris etmək üçün başqa bir tapşırıq işlətmək olar. Bunun üçün tələbələrə bir qrup kişi cinsində olan sözlər verilir və hər bir sözün sonuna *-ess* şəkilçisi artırmaq tapşırılır. Şəkilçi əlavə etmək asan bir proses olsa da, xüsusilə qadın cinsində olan sözlərin bir çoxu tələbələr üçün yeni olacaqdır. Yeni sözlərin mənası aydın olsa da, onların tələffüzünü məşq etmək lazım olacaqdır. Növbəti çalışmadakı sözlərə də eyni şəkilçi artırılarsa da, bundan əvvəl son hecanın son saitindəki sait düşməlidir. Bu şəkildə tapşırığı yerinə yetirərək tələbələr söz ehtiyatlarını artırmış olurlar.

Ardınca, sözlərin dərinə mənimsənilməsini təmin etmək məqsədilə müəllim keçilmiş sözləri cümlədə boşluqların yerinə yazdırır. Bu tapşırıq da bir neçə formada təqdim edilə bilər. Məsələn, adi qaydada tapşırıqdakı sözləri verə və tələbələr kontekstə əsasən doğru sözü seçə bilər və ya cümlələrin birinci hissəsində yeni sözlərdən biri verilsə, ikinci hissədəki boşluğa onun qarşılığını yazmaq tapşırıla bilər. Məsələn, *“The _____ (actor) won an award for her role in the movie”* və ya *“The host welcomed the guests, while his wife, the _____ (host) prepared the dinner.”* Qapalı tapşırıqlardan sonra növbə açıq tapşırıqlarıdır. Müəllim yeni sözlərdən bir neçəsini dairəyə ala və tələbələrdən qeyd edilmiş sözlərdən ibarət hekayə yazmalarını istəyə bilər. Əlavə olaraq, “İsti kartof” oyununu oynamaq mümkündür. Qaydalara əsasən, musiqi sədaları altında tələbələr yumşaq oyuncaq, top və s. bir-birinə ötürür və musiqi dayandığı anda əşya kimin əlindədirsə, o yeni tədris edilmiş sözlərdən ən az birini cümlədə işlətməlidir. Cümlə qura bilməyən oyunu ududur.

Daha əvvəl qeyd olunduğu kimi, ingilis dilində *he/she, him/her, his/her* cins bildirən əvəzliliklərinin, *they/them/their* ilə əvəz edilməsi geniş yayılan tendensiya-dır. Bu hal qrammatik cəhətdən yanlış olsa da, isim təkdə olsa belə qəbul edilir. Aşağıdakı nümunələrə nəzər salaq:

- 1) The student has to pay *his* fees by September 30.
- 2) The student has to pay *his or her* fees by September 30.
- 3) The student has to pay *their* fees by September 30.
- 4) The students have to pay *their* fees by September 30.

Student dedikdə həm qız, həm də oğlan tələbə nəzərdə tutula bilər. İlk cümlədəki *his* əvəzliyi əslində əvvəllər ümumi şəkildə hər kəs üçün işlənsə də, indi bir çox mənbələr bu tendensiya-dan uzaqlaşmaqdadır. İkinci cümlədəki *his or her* əvvəllər daha çox işlənsə də, indi dildə qəlizlik yaradır. Üçüncü cümlədə *student* sözü təkdə olmasına baxmayaraq, üçüncü şəxsin cəmində olan əvəzliliklə işlənmişdir. Bu, qrammatik cəhətdən yanlış səslənsə də, hal-hazırda qəbul edilir. Sonuncu nümunə isə gender neytrallığı baxımından ən ideal variantdır.

Bu qaydanın tələbələrə izah edilməsini bir sıra tapşırıqlar əsasında həyata keçirmək olar. Məsələn, *“If a customer is unhappy, he/she should speak to the manager,” “Every student should bring his or her notebook”* kimi cümlələrdən ibarət tapşırıq verib oradakı *he/she*, *his/her* və ya *him/her* əvəzliliklərinin *they/them/their* neytral əvəzliliklər ilə əvəz edilməsini tapşımaq olar. Daha yaradıcı tapşırıq kimi onlardan yalnız cins bildirməyən əvəzliliklərdən istifadə etməklə iş elanı, reklam və ya müəyyən qaydalar tərtib etmələri tələb oluna bilər. İş elanı yazarkən onlar namizədlərin cinsinə ehtiyat vurmadan tələblərini irəli sürməli, hər hansı bir məhsulu reklam edərkən onun yalnız qadın və ya kişilər üçün uyğun olduğunu dilə gətirməməli (məsələn, tozсорan, avtomobil və s.) və iş qaydaları tərtib edərkən onların hər kəsə aid olmasını təmin etməlidirlər.

Elmi yeniliyi. Məqalənin elmi yeniliyi ondan ibarətdir ki, o, müasir dövrdə tez-tez işıqlandırılan və sosial şəbəkədə böyük mübahisələrə səbəb olan cinsi ayrı-seçkiliyin ingilis dilindəki ifadə tərzinə sadəcə nəzər salmaqla qalmır, həm də onu dəyişmək üçün alternativ söz ehtiyatı, eyni zamanda yeni tapşırıq növləri ilə təmin edir.

Praktiki əhəmiyyəti. Araşdırma ingilis dilində mövcud olan mühüm cins əlamətlərini müəllimlərin diqqətinə çatdırır və onu tələbələrə düzgün şəkildə tədris etmələri üçün tövsiyələr verir. Cinsi ayrışdırıcılıq kimi həssas mövzuya toxunaraq tələbələrin nitqlərindəki cins baxımından qərəzli sözləri gender-neytral sözlərlə əvəz etmələrinə töhfə verir və bu məqsədlə bir sıra yaradıcı tapşırıqlar irəli sürür.

Nəticə. Nəticə etibarilə, belə bir faktı nəzərə almaq lazımdır ki, istənilən mövzunu tələbələrə səmərəli şəkildə izah etmək və dərin biliklər ötürmək üçün müəllim kimi o mövzunu yaxşı araşdırmaq zəruridir. Mövzu barədə biliklər hərtərəfli olmaqla yanaşı, həm də müasir dövrün tələblərinə cavab verməlidir. Dil daim inkişafda olduğu üçün orada tez-tez yeniliklər baş verir. Ona görə də, aldığımız informasiya davamlı olaraq yenilənməlidir. Mövzu haqda dərin biliyə yiyələndikdən sonra isə müəllimin yaradıcılıq qabiliyyəti artır və bu bilikləri ötürmək üçün dərstdə son dərəcə maraqlı və interaktiv tapşırıqlar istifadə edir. Bu tapşırıqlar sayəsində, tələbələr yeni biliklər kəşf edir və özləri də eyni mövzu ətrafında araşdırma aparırlar.

Ədəbiyyat:

1. Drabushevich, A. Y. The category of gender in modern English (pp. 460–462).
2. Grigoryeva, L., & Nazmieva, E. (2023). The gender aspect of the English language: Should we teach gender neutrality in the classroom? *Journal of Education Culture and Society*, (2), 144–153.
1. [<https://doi.org/10.15503/jecs2023.2.144.153>]
2. Патманова, А. А. (2024). Тенденции суффиксации наименований женского рода (русский и английский языки). *Вестник ЧГПУ им. И. Я.*, 1(122), 73–81.
3. Roelle, C. (2024). Embracing inclusive language in the classroom: Activities for English teachers to cultivate gender-neutral communication. *English Teaching Forum*, 62(1), 12–19.
4. [<https://americanenglish.state.gov/forum>]
5. Xanlarova, Ü. (2021). Dillərdə grammatik cinsin və genderin ifadə üsulları *Dil və Ədəbiyyat*, 11(3), 29-36.
6. IDP IELTS. Grammar 101: Feminine and masculine words in English. [<https://ielts.idp.com/prepare/article-grammar-101-feminine-and-masculine-words-in-english>]

7. Pinterest. Gender-neutral language infographic.
[<https://in.pinterest.com/pin/474285404528361798/>]
8. Pinterest. Feminine forms in English.
[<https://www.pinterest.com/pin/31666003622503249/>]
9. Teflpedia. Feminine -a.
[https://www.teflpedia.com/Feminine_%E2%80%91a]

Ulkar Khanlarova

Summary

TEACHING STRATEGIES OF MASCULINE AND FEMININE WORDS IN THE ENGLISH LANGUAGE

Despite the lack of gender category in the English language, the article deals with some gender qualities in this language and the ways of effectively passing this information to students in the teaching process. First, it has presented some examples of lexical gender, and then feminine suffixes have been explored. Moreover, data on feminine words has been given, which have been formed with suppletion and the combination of two words. Subsequently, it has been emphasized that the words expressing gender should be substituted by gender-neutral ones in compliance with the requirements of the modern world. Having provided a big list of gender-neutral words in the second part of the article, a lesson plan on effectively teaching this vocabulary has been given. The idea of eliminating the use of gender-biased language has been promoted by giving students freer practice activities like making a job announcement, work rules and adverts.

Улькяр Ханларова

Резюме

МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ПРАВИЛЬНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЖЕНСКОГО И МУЖСКОГО РОДА В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Несмотря на то, что в английском языке категория рода отсутствует, в статье говорится о проявлении некоторых признаках рода и правильной передаче этих знаний учащимся в процессе обучения. Здесь представлены примеры грамматического рода на лексическом уровне, а затем изучаются окончания, образующие женский род. Также говорится о родовых словах, путем сложения двух слов или супплетивизма, и рекомендуется заменить их гендерно-нейтральными словами в соответствии с требованиями современной эпохи. Во второй части представлен план урока для эффективного преподавания гендерно-нейтральных слов учащимся. Студенты воздерживаются от использования слов, имеющую гендерную предвзятость при выполнении творческих заданий, таких как составление объявлений о вакансиях, правил работы или рекламы.

Rəyçi: prof. D.Ə.İsmayilov